

## 1. Uvod

*I pored vrtoglavog razvoja tehnike i tehnologije, nastavnici ostaju ključni faktor u realizaciji kvalitetnog obrazovanja. Bez obzira na to koliko je neka promena u obrazovanju utemeljena i teorijski, «na papiru», razvijena, ona ne može ni dodirnuti praksu bez nastavnika koji promene razumeju, prihvataju i obučeni su da ih primene. U najnovijoj literaturi iz oblasti obrazovanja, kao i u dokumentima o reformama obrazovanja u brojnim zemljama, sreće se novi termin: profesionalni razvoj nastavnika. Na prvi pogled, prepoznamo celu sintagmu, sve reči u njoj bliske su nam i jasno nam je da je reč o ulozi nastavnika i njegovom usavršavanju. Neki od naših stručnjaka iz oblasti obrazovanja koriste termin profesionalni razvoj nastavnika kao sinonim za obrazovanje nastavnika. Da li je to, onda, samo igra reči, termin koji je u modi, a, u stvari, označava probleme bazičnog obrazovanja i usavršavanja nastavnika? Da li je reč o novom nazivu za već poznati koncept nastavničke uloge, ili je reč o novom konceptu ovog, veoma važnog i posebno složenog, zanimanja? Pojam profesionalni razvoj nastavnika, ipak, označava nov koncept nastavničke profesije, koji drugačije zasniva pripremanje za ovaj posao, zahteve koji se pred nastavnike postavljaju, a podrazumeva i drugačije vrednovanje rada nastavnika, kao i njihov drugačiji položaj u društvu. U ovom radu upravo razmatramo karakteristike tog novog pojma profesionalni razvoj nastavnika i promene koje njegovo prihvatanje nužno povlači za sobom.*

**Ključne reči:** profesionalni razvoj nastavnika, usavršavanje nastavnika, reforma obrazovanja.



## 2. Nastavnik<sup>1</sup> : zanimanje ili profesija?

Postoje brojni, možda ne jednako značajni, ali veoma važni faktori koji utiču na društveni status nastavnika. Mogli bismo ih uslovno podeliti u dve grupe: *spoljne*, koji su rezultat odnosa obrazovanja s drugim relevantnim sektorima, i *unutrašnje*, one koji su proizvod unutrašnje organizacije ili načina funkcionisanja samog sistema obrazovanja. Postoji niz »sitnih«, ali veoma važnih unutrašnjih faktora koji deluju na nastavnika i njegov doživljaj vlastite profesije. Evo samo nekih:

- Teorijski gledano, u postojećem obrazovnom sistemu ako želite možete raditi svoj nastavnički posao na potpuno isti način sve do penzije. Ako je on administrativno korektno propraćen, to može proći bez ikakve primedbe sa strane, niko vas neće zbog toga otpustiti ili zameniti nekim ko drugačije, kvalitetnije radi. Međutim, suština je u tome da način na koji je obrazovni sistem koncipiran pruža takvu mogućnost, da ova »rupa u sistemu« postoji bez obzira na to da li je nastavnici koriste ili ne koriste. Samo postojanje ovakve mogućnosti šalje veoma lošu poruku: da u suštini nije ni važno koliko kvalitetno nastavnik radi, da niko nije zaista zainteresovan za to kako on radi, da se ne vodi računa o pravim efektima njegovog rada. Uostalom, i način vrednovanja nastavničkog rada usmeren je na početak procesa (uglavnom na administraciju - vođenje dnevnika), a ne na njegov kraj, efekte koje je postigao kod učenika.

- Dalje, neobično važan faktor jeste to što ne postoji način, kanal kojim bi se ono što nastavnik misli o svojoj praksi, ono što je iskustveno saznao o tome kako da rešava određene probleme u obrazovanju mladih generacija, uopšte čulo. Koliko nastavnik ima prilike da razgovara o svojim iskustvima iz prakse, o svojim nalazima, rezultatima rada, eksperimentima koje je sprovodio, analizama koje je o svojoj praksi pravio, o refleksijama vlastitog rada, o razvoju i napredovanju svojih učenika? Ko mu je sagovornik za ove teme? Da li se negde sistematski skupljaju ovakvi podaci? Ko su svedoci tih nalaza, rezultata, inovacija do kojih nastavnik dođe? Zaista, kome nastavnik priča o vlastitoj praksi? Najčešće nekom od svojih prijatelja, istomišljenika, ali njih često nema mnogo u njegovom okruženju. Često su nastavnici ponukani da ispričaju svojim kolegama o tome šta rade i šta im se

---

<sup>1</sup> Kada kažem *nastavnik* mislim na sve kategorije: i učitelje, i nastavnike, i profesore na raznim nivoima školovanja.



---- **OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU**  
**[WWW.MATURSKI.NET](http://WWW.MATURSKI.NET)** ----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](#)

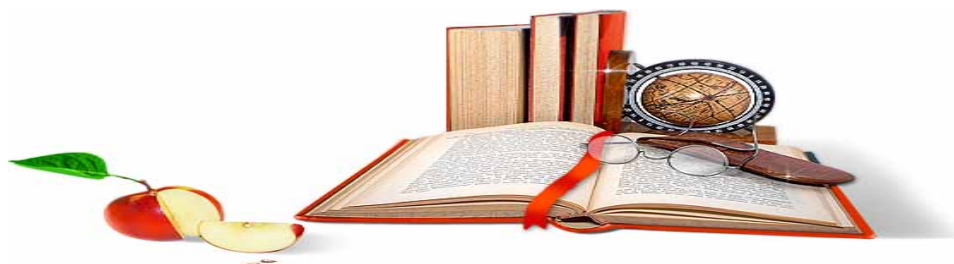
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA

RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

[WWW.SEMINARSKIRAD.ORG](http://WWW.SEMINARSKIRAD.ORG)

[WWW.MAGISTARSKI.COM](http://WWW.MAGISTARSKI.COM)

[WWW.MATURSKIRADOVI.NET](http://WWW.MATURSKIRADOVI.NET)



NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE



MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

[maturskiradovi.net@gmail.com](mailto:maturskiradovi.net@gmail.com)

